

ZARZĄDZENIE NR 158/2024

REKTORA UNIwersYTETU SZCZECIŃSKIEGO

z dnia 18 września 2024 r.

w sprawie nadania Regulaminu zgłaszania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony sygnalistów w Uniwersytecie Szczecińskim

Na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r., poz. 742 ze zm.) zarządza się, co następuje:

REGULAMIN ZGŁASZANIA PRZYPADKÓW NIEPRAWIDŁOWOŚCI ORAZ OCHRONY SYGNALISTÓW W UNIwersYTECIE SZCZECIŃSKIM

§ 1.

1. Regulamin zgłaszania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony sygnalistów w Uniwersytecie Szczecińskim, zwany dalej Regulaminem:
 - 1) umożliwia jawne lub poufne dokonywanie zgłoszeń;
 - 2) gwarantuje rzetelne, obiektywne i terminowe sprawdzanie zgłoszeń;
 - 3) zapewnia ochronę sygnalistów i osób z nimi związanych.
2. Przez użyte w Regulaminie określenia rozumie się:
 - 1) działania odwetowe – bezpośrednie lub pośrednie działanie lub zaniechanie, w kontekście związanym z pracą, które jest spowodowane zgłoszeniem lub ujawnieniem publicznym i które narusza lub może naruszyć prawa sygnalisty lub wyrządza lub może wyrządzić nieuzasadnioną szkodę sygnaliście, w tym bezpodstawne inicjowanie postępowań przeciwko sygnaliście;
 - 2) działania następcze – działania podjęte przez Uniwersytet Szczeciński, zwany dalej „Uczelnią” w celu oceny prawdziwości informacji zawartych w zgłoszeniu oraz w celu przeciwdziałania naruszeniu prawa będącemu przedmiotem zgłoszenia, w szczególności przez postępowanie wyjaśniające, wszczęcie kontroli lub postępowania administracyjnego, wniesienie oskarżenia, działanie podjęte w celu odzyskania środków finansowych lub zamknięcie procedury realizowanej w ramach wewnętrznej procedury dokonywania zgłoszeń naruszenia prawa i podejmowania działań następczych lub procedury przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych i podejmowania działań;
 - 3) informacja o naruszeniu prawa – informację, w tym uzasadnione podejrzenie dotyczące zaistniałego lub potencjalnego naruszenia prawa, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie w podmiocie prawnym, w którym sygnalista uczestniczył w procesie rekrutacji lub innych negocjacji poprzedzających zawarcie umowy, pracuje lub pracował, lub innym podmiocie prawnym, z którym sygnalista utrzymuje lub utrzymywał kontakt w kontekście związanym z pracą, lub informację dotyczącą próby ukrycia takiego

- naruszenia prawa;
- 4) kontekst związany z pracą – przeszłe, obecne lub przyszłe działania związane z wykonywaniem pracy na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji w podmiocie prawnym lub na rzecz tego podmiotu, lub pełnienia służby w podmiocie prawnym, w ramach których uzyskano informację o naruszeniu prawa oraz istnieje możliwość doświadczenia działań odwetowych;
 - 5) naruszenie – działanie lub zaniechanie, które jest niezgodne z prawem lub mające na celu obejście prawa dotyczące korupcji, zamówień publicznych, usług, produktów i rynków finansowych, przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami, bezpieczeństwa transportu, ochrony środowiska, ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego, bezpieczeństwa żywności, zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia publicznego, ochrony konsumentów, ochrony prywatności i danych osobowych, bezpieczeństwa sieci i danych teleinformatycznych, interesów Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, jednostki samorządu terytorialnego i Unii Europejskiej, rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym publicznoprawnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych, konstytucyjnych praw i wolności człowieka i obywatela;
 - 6) sygnalista – osoba fizyczna, która zgłasza lub ujawnia publicznie informację o naruszeniu prawa uzyskaną w kontekście związanym z pracą, w szczególności pracownik, pracownik tymczasowy, osoba świadcząca pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej, przedsiębiorca, prokurent, akcjonariusz lub wspólnik, członek organu osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, osoba świadcząca pracę pod nadzorem i kierownictwem wykonawcy, podwykonawcy lub dostawcy, stażysta, wolontariusz, praktykant, funkcjonariusz w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2023 r. poz. 1280, 1429 i 1834), żołnierz w rozumieniu art. 2 pkt 39 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248 i 834);
 - 7) osoba pomagająca w dokonaniu zgłoszenia – osoba fizyczna, która pomaga sygnaliście w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym w kontekście związanym z pracą i której pomoc nie powinna zostać ujawniona;
 - 8) osoba, której dotyczy zgłoszenie – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, wskazana w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym jako osoba, która dopuściła się naruszenia prawa, lub jako osoba, z którą osoba, która dopuściła się naruszenia prawa, jest powiązana;
 - 9) zgłoszenie – ustne lub pisemne przekazanie informacji o naruszeniu prawa w rozumieniu ustawy, przekazane zgodnie z wymogami określonymi w ustawie oraz w niniejszym Regulaminie;

- 10) zgłoszenie wewnętrzne – należy przez to rozumieć ustne lub pisemne przekazanie Uczelni informacji o naruszeniu prawa;
- 11) zgłoszenie zewnętrzne – należy przez to rozumieć ustne lub pisemne przekazanie Rzecznikowi Praw Obywatelskich albo organowi publicznemu informacji o naruszeniu prawa;
- 12) ustawa – ustawa z 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. z 2024 r. poz. 928).

§ 2.

Przedmiotem zgłoszenia mogą być w szczególności:

- 1) naruszenia praw człowieka stwarzające lub mogące stwarzać zagrożenie życia, zdrowia lub wolności osobistej;
- 2) naruszenia praw pracowniczych, w tym mobbing i dyskryminacja oraz wszelkie formy nadużyć stosunku zależności w relacjach pracowniczych lub innych związanych z zatrudnieniem;
- 3) naruszenia stwarzające lub mogące stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego lub środowiska;
- 4) działania o charakterze korupcyjnym;
- 5) naruszenia obowiązków publicznoprawnych.

§ 3.

1. Za zapewnienie wdrożenia procedury zgłaszania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony osób dokonujących zgłoszeń, w tym zapewnienie zasobów niezbędnych do realizacji zadań wynikających z Regulaminu, odpowiada rektor.
2. Za wykonywanie zadań wynikających z Regulaminu odpowiadają:
 - 1) kierownicy administracyjnych pionów organizacyjnych, którzy aktywnie uczestniczą w realizacji postanowień Regulaminu, w szczególności poprzez:
 - a) osobiste zaangażowanie w rozwój systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom, w tym korupcji;
 - b) promowanie kultury organizacyjnej opartej na przeciwdziałaniu wszelkim nieprawidłowościom;
 - c) zapewnienie środków organizacyjnych umożliwiających rozwój systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom;
 - d) ustalenie i podział kompetencji pomiędzy pracowników Uczelni w sposób zapewniający efektywność systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom;
 - e) zgłaszanie naruszeń rektorowi albo osobie przez niego pisemnie upoważnionej;
 - 2) kierownicy komórek albo jednostek organizacyjnych, którzy sprawują bezpośredni nadzór nad skutecznością wdrożonego systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom, w szczególności poprzez:
 - a) monitorowanie przestrzegania ustalonych zasad postępowania przez podległych pracowników;
 - b) promowanie kultury organizacyjnej opartej na przeciwdziałaniu wszelkim nieprawidłowościom;

- c) wyjaśnianie okoliczności zdarzeń opisanych w zgłoszeniu;
 - d) zapewnienie w podległej komórce albo jednostce organizacyjnej warunków sprzyjających wczesnemu wykrywaniu i usuwaniu nieprawidłowości;
 - e) współpracę z pisemnie upoważnionym przez rektora pracownikiem, w zakresie stosowania postanowień Regulaminu;
- 3) upoważniony przez rektora pracownik realizuje w szczególności następujące zadania obejmujące:
- a) przyjmowanie zgłoszeń;
 - b) prowadzenie rejestru zgłoszeń wewnętrznych i zewnętrznych;
 - c) zapewnienie rozpatrzenia każdego zgłoszenia, w tym prowadzenie postępowań wyjaśniających;
 - d) spełnienie obowiązku informacyjnego wobec sygnalisty, w szczególności udzielenie odpowiedzi;
 - e) zapewnienie poufności sygnaliście;
 - f) zapewnienie bezstronności podczas prowadzonych postępowań;
- 4) pracownicy Uczelni, w szczególności:
- a) przestrzegają wartości etycznych i przepisów prawnych przy wykonywaniu powierzonych zadań;
 - b) dokonują analizy ryzyka i informują bezpośredniego przełożonego o potencjalnych ryzykach w realizowanych zadaniach;
 - c) zgłaszają na bieżąco wszelkie zauważone nieprawidłowości;
 - d) udostępniają informacje niezbędne do wyjaśnienia nieprawidłowości;
 - e) w ramach wykonywanych obowiązków zawodowych prezentują postawę sprzyjającą przeciwdziałaniu wszelkim nieprawidłowościom.

§ 4.

1. Zgłoszenia dokonywane są poprzez oprogramowanie dedykowane sygnalistom, umieszczone na stronie internetowej usz.edu.pl w ramach podstrony „Pracownicy” w zakładce poświęconej sygnalistom. W razie niedostępności oprogramowania zgłoszenie może nastąpić za pośrednictwem poczty elektronicznej na konto sygnalista@usz.edu.pl.
2. Zgłoszenia w formie innej niż wskazane w ust. 1, w szczególności ustne, w tym telefoniczne, dokumentowane są protokołem z rozmowy, odtwarzającym dokładny jej przebieg.
3. Zgłoszenia w formie ustnej można także dokonywać, podczas bezpośredniego spotkania z pracownikiem, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 3 zorganizowanego na wniosek zgłaszającego, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku. Ze spotkania sporządza się protokół, odtwarzający dokładny jego przebieg.
4. Protokół, o którym mowa w ust. 2 i 3 sporządzany jest przez pracownika określonego w § 3 ust. 2 pkt 3.
5. Zgłoszenie może mieć charakter:
 - 1) jawny, gdy sygnalista zgadza się na ujawnienie swojej tożsamości osobom zaangażowanym w wyjaśnienie zgłoszenia;
 - 2) poufny, gdy sygnalista dokonuje zgłoszenia w trybie określonym w ust. 1 i nie zgadza się na ujawnienie swoich danych, a jego dane podlegają utajnieniu.

§ 5.

1. Zgłoszenie powinno zawierać w szczególności:
 - 1) dane osoby zgłaszającej, tj. imię, nazwisko, stanowisko, miejsce pracy;
 - 2) datę i miejsce sporządzenia zgłoszenia;
 - 3) dane osób, których zgłoszenie dotyczy, tj. imię, nazwisko, stanowisko, miejsce pracy;
 - 4) opis nieprawidłowości wraz ze wskazaniem miejsca i czasu ich wystąpienia;
 - 5) wskazanie czy zgłoszenie ma charakter poufny.
2. Zgłoszenie dodatkowo może zostać udokumentowane zebranych dowodami i wskazaniem danych osobowych świadków.
3. W przypadku braku wskazania, że zgłoszenie ma charakter poufny, przyjmuje się, że zgłoszenie jest jawne.

§ 6.

1. Zgłoszenia, o których mowa w § 5 Regulaminu, rejestrowane są w rejestrze zgłoszeń wewnętrznych i zewnętrznych.
2. Pracownik, o którym mowa § 3 ust. 2 pkt 3 dokonuje weryfikacji zgłoszenia co do spełnienia warunków określonych w § 5 ust. 1 Regulaminu i przekazuje do właściwego kierownika administracyjnego pionu organizacyjnego, celem rozpatrzenia zgłoszenia i podjęcia działań następczych.
3. W przypadku stwierdzenia braków formalnych pracownik, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 3, zwraca zgłoszenie, wzywając do ich usunięcia w ciągu 5 dni roboczych, pod rygorem pozostawienia zgłoszenia bez rozpoznania.
4. Pracownik, o którym mowa § 3 ust. 2 pkt 3, potwierdza sygnaliście przyjęcie zgłoszenia wewnętrznego w terminie 7 dni od dnia otrzymania zgłoszenia. W przypadku braku wskazania przez sygnalistę adresu do kontaktu dokonuje się stosownej adnotacji w aktach.
5. Wyniki czynności następczych określonych w ust. 2 przedstawiane są sygnaliście w terminie do 3 miesięcy, liczonym od dnia potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia. W przypadku nieprzekazania potwierdzenia, o którym mowa w ust. 4, termin 3 miesięczny liczy się od upływu 7 dni od dnia dokonania zgłoszenia wewnętrznego. W uzasadnionych przypadkach termin ten może zostać wydłużony do 6 miesięcy, o czym sygnalista musi zostać poinformowany, o ile podał adres do kontaktu.
6. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, obejmuje dane wskazane w art. 29 ust. 4 pkt 1-7 ustawy.
7. Dane, o których mowa w ust. 6, są przechowywane przez okres 3 lat, po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym zakończono działania następcze lub postępowania zainicjowane tymi działaniami.

§ 7.

1. Podczas wykonywania działań następczych obowiązuje zasada bezstronności i obiektywizmu.
2. Wszyscy uczestnicy postępowania w przedmiocie działań następczych są zobowiązani do poszanowania godności i dobrego imienia pracowników i osób, których zgłoszenie dotyczy

oraz do dołożenia należytej staranności, aby uniknąć podjęcia decyzji na podstawie nieprawdziwych oskarżeń, niemających potwierdzenia w faktach i zebranych dowodach.

§ 8.

W wyniku przeprowadzonych działań następczych zgłoszenie może zostać uznane za:

- 1) zasadne, co skutkuje podjęciem działań naprawczych lub zawiadomieniem odpowiednich organów oraz innych niezbędnych czynności;
- 2) bezzasadne, co skutkuje oddaleniem zgłoszenia.

§ 9.

1. Ochronie podlegają sygnaliści i osoby, które pomagały w dokonaniu zgłoszenia, jeśli działały w dobrej wierze, tj. na podstawie uzasadnionego podejrzenia mającego podstawę w posiadanych informacjach, które obiektywnie uprawdopodobniają zgłaszane lub ujawniane nieprawidłowości.
2. Osoby, o których mowa w ust. 1 podlegają ochronie wyłącznie w zakresie dokonanych zgłoszeń, od chwili dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego, pod warunkiem wskazanym w art. 6 ustawy.

§ 10.

1. Sygnaliście oraz osobie pomagającej w dokonaniu zgłoszenia rektor jako pracodawca zapewnia ochronę przed możliwymi działaniami odwetowymi, a także przed szykanami, dyskryminacją i innymi formami wykluczenia lub nękania przez przełożonych i innych pracowników.
2. Zapewniając ochronę, o której mowa w ust. 1, rektor w szczególności:
 - 1) podejmuje działania gwarantujące poszanowanie zasady poufności danych i ochronę tożsamości na każdym etapie czynności następczych, jak i po ich zakończeniu, z zastrzeżeniem § 11 Regulaminu;
 - 2) dąży do ukarania pracownika albo zawiadomienia odpowiednich organów w stosunku do osoby, której udowodnione zostało podejmowanie jakichkolwiek działań represyjnych i odwetowych względem sygnalisty oraz osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia.
3. Działania, o których mowa w ust. 2 pkt 1, obejmują w szczególności ograniczenie dostępu do informacji wyłącznie dla osób uprawnionych w ramach czynności następczych, a także procesu zapewnienia sygnaliście oraz osobie pomagającej w dokonaniu zgłoszenia poufności.

§ 11.

Sygnalistę dokonującego zgłoszenia poufnego należy każdorazowo informować o okolicznościach, w których ujawnienie jego tożsamości stanie się konieczne, w szczególności na potrzeby zgłoszenia nieprawidłowości do odpowiednich organów.

§ 12.

W sprawach nieuregulowanych Regulaminem zastosowanie mają odpowiednie przepisy ustawy z 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. z 2024 r. poz. 928) oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz. U. UE.L. z 2019 r. poz. 305 nr 17).

§ 13.

Rektor albo osoba przez niego upoważniona raz na trzy lata dokonuje przeglądu procedury zgłoszeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz dostosowuje postanowienia Regulaminu do wyników dokonanego przeglądu.

§ 14.

Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia podpisania i opublikowania w Biuletynie Informacji Publicznej Uniwersytetu Szczecińskiego.

§ 15.

Uchyla się zarządzenie nr 290/2021 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z 17 grudnia 2021 r. w sprawie nadania Regulaminu zgłaszania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony sygnalistów w Uniwersytecie Szczecińskim.

REKTOR
prof. dr hab. Waldemar Tarczyński